

STRATEGIA

POLSKA WOŁOWINA

Publikację sfinansowano z Funduszu Promocji Mięsa Wołowego

Strategia „Polska Wołowina” jest propozycją Porozumienia Rolniczego do Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju

Celem strategii jest zrównoważony rozwój polskiego sektora wołowiny, zapewniający producentom godziwe dochody

Opracowana strategia obejmuje wspólne działanie uczestników łańcucha dostaw wołowiny, mające na celu:

- ▶ trwały i zrównoważony rozwój sektora wołowiny, obejmujący działania zgodne z zasadami dobrostanu zwierząt, ochrony klimatu oraz środowiska naturalnego;
- ▶ wzrost rentowności całego łańcucha dostaw poprzez obniżenie kosztów jednostkowych i uzyskanie wyższej ceny;
- ▶ innowacyjny i inteligentny rozwój branży, obejmujący wykorzystanie badań naukowych i innowacji do tworzenia powiązań między wiedzą a działalnością rolniczą;
- ▶ integrację łańcucha wartości w duchu transparentności i dzielenia wspólnych wartości oraz celów, w tym:
 - ▶ wzmocnienie aspektów społecznych związanych z odpowiednim zarządzaniem produkcją.

Przyjęto założenie, że płatności bezpośrednie do bydła będą zachowane, a może być zmieniona ich struktura.

Niniejsza strategia skupia się na działaniach, które mogą być finansowane ze środków branży, tj. producentów żywca, przetwórców i innych uczestników łańcucha dostaw wołowiny, oraz środków publicznych z PROW, modyfikacji płatności bezpośrednich (neutralnych w kalkulacji kosztów), dozwolonej pomocy Państwa (środków krajowych), środków UE z WPR na promocję, środków na badania i rozwój z NCBiR.

Niniejsza strategia powstała poprzez modyfikację strategii „Polska Wołowina 2022”

Strategia „Polska Wołowina 2022” jest efektem współpracy organizacji branżowych

W grudniu 2016 roku przedstawiciele polskiej branży produkcji wołowiny, mając na względzie wyzwania stojące przed sektorem oraz trendy na rynku krajowym i globalnym, podpisali porozumienie „Polska Wołowina 2022”. Sygnatariuszami dokumentu są:

- Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego
- Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego
- Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego
- Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy Rzeczypospolitej Polskiej
- Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych
- Związek Polskie Mięso

Opracowanie strategii Polska Wołowina 2022 było sfinansowane z Funduszu Promocji Mięsa Wołowego.

Zaadresowanie kluczowych wyzwań pozwoli na zwiększenie wolumenu marży łańcucha wartości oraz bardziej sprawiedliwy podział, w szczególności do rolników poprzez 6 dźwigni wzrostu

Wymienione poniżej dźwignie wzrostu oddziałują na zwiększenie wolumenu marży poprzez podniesienie ceny lub obniżenie kosztu jednostkowego produkcji. Dla każdej dźwigni wyliczono korzyść generowaną bezpośrednio przez daną dźwignię. Wyjątkiem jest promocja polskiej wołowiny, która pozwala na zwiększenie korzyści uzyskanych w wyniku wprowadzenia certyfikatów dobrych praktyk produkcyjnych w obszarach m.in. dobrostanu zwierząt, zrównoważonego rozwoju, ochrony klimatu oraz narzędzi zapewnienia jakości kulinarnej wołowiny. Dlatego korzyści wynikające z promocji zostały uwzględnione w ramach tych dwóch dźwigni i nie zostały ujęte oddzielnie.

Konsumenci zagraniczni i krajowi są coraz bardziej świadomi oraz zwracają większą uwagę na dobrostan zwierząt, zrównoważony rozwój i ochronę klimatu

1.	Podniesienie ceny poprzez certyfikaty dobrostanu, zrównoważonego rozwoju oraz ochrony klimatu
	Z uwagi na rosnącą świadomość w kraju, a przede wszystkim na rynkach zagranicznych oraz coraz większe przywiązanie konsumentów do tematów dobrostanu, zrównoważonej produkcji i ochrony klimatu, niezbędne jest objęcie jak największego wolumenu produkcji certyfikatem gwarantującym dobrostan zwierząt, zrównoważony rozwój oraz ochronę klimatu w całym łańcuchu wartości.
	Cel: <ul style="list-style-type: none"> ▶ 50% wolumenu produkcji wołowiny objęte certyfikatem ▶ Obniżenie do 7% wolumenu wołowiny z poziomem pH wpływającym niekorzystnie na jakość mięsa
<i>Źródła finansowania:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Branża – 10% ▶ MRiRW (PROW) – 90%

1.1 Analiza wymagań rynków docelowych dot. certyfikatów i wdrażanie uzyskanych wyników

Działanie:

- Badania oczekiwań odbiorców na rynkach docelowych dotyczących zapotrzebowania i wymagań dotyczących certyfikatów (np. dobrostanu, zrównoważonego rozwoju, ekologii, ochrony klimatu) poprzez warsztaty z głównymi uczestnikami rynku oraz badania preferencji odbiorców. Utworzenie i rozwijanie Platformy Zrównoważonej Wołowiny w ramach Europejskiego Okrągłego Stołu Zrównoważonej Wołowiny;
- Modyfikacja certyfikatu potwierdzającego dobrostan chowu zwierząt, zrównoważony rozwój, ochronę klimatu zgodnie z oczekiwaniami klientów rynków docelowych;
- Opracowanie planu wdrożenia, implementacja oraz mechanizmy utrzymania certyfikacji dot. dobrostanu / innych certyfikatów w Polsce wystawianych przez niezależne akredytowane jednostki certyfikujące, zgodnych z wymaganiami UE dla dobrowolnych systemów zapewniania jakości;
- Opracowanie planu wdrażania innowacyjnych metod zapewniania jakości, autentyczności i pochodzenia mięsa wołowego odpowiadających na zapotrzebowanie rynku, np. certyfikacja, zastosowanie technologii blockchain, RFID, DNA

1.2 Popularyzacja opracowanych i wdrażanych certyfikatów

Działanie:

- Zbudowanie systemu zachęt finansowych do uczestnictwa w systemie certyfikacji (np. wsparcie finansowe uczestnictwa w systemach jakości) dla producentów oraz pozostałych graczy w sektorze. Dodatkowo zostaną opracowane inne mechanizmy zachęt do udziału w systemach certyfikacji (m.in. szkolenia dla producentów, warsztaty, akcje marketingowe, dodatkowe korzyści z tytułu udziału w systemie);
- Promocja certyfikatów oraz budowanie zaufania do wdrażanych certyfikatów zarówno na rynku wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Powtarzalna jakość mięsa wołowego sprawi, że popyt konsumentów wzrośnie długoterminowo

2.	<p>Podniesienie ceny poprzez wdrożenie i upowszechnienie narzędzi zapewniania jakości kulinarnej</p> <p>Postawienie w centrum konsumenta i jego preferencji jako priorytet wszystkich segmentów łańcucha wartości. Zdefiniowanie obiektywnych atrybutów mających wpływ na jakość kulinarną. Wdrożenie i upowszechnienie narzędzi do zapewnienia jakości kulinarnej pozwoli na uzyskanie powtarzalnej jakości, zapewni możliwość świadomego wyboru przez konsumenta oraz umożliwi zdobycie i długofalowe utrzymanie zaufania konsumentów.</p>
Cel:	<p>► 30% wolumenu produkcji wołowiny produkowane z wykorzystaniem narzędzi do zapewniania jakości kulinarnej</p>
Źródła finansowania:	<p>► Branża – 30%</p> <p>► NCBiR – 50%</p> <p>► MRiRW (PROW) – 20%</p>

2.1 Opracowanie narzędzi do zapewnienia jakości kulinarnej mięsa wołowego i ich popularyzacja

Działanie:

- Identyfikacja oczekiwań konsumentów krajowych i na wybranych rynkach zagranicznych w zakresie jakości kulinarnej mięsa wołowego (w ramach współpracy międzynarodowej, w celu zaprojektowania narzędzi do prognozowania jakości kulinarnej elementów handlowych adekwatnych do preferencji konsumentów na rynkach docelowych);
- Opracowanie kryteriów jakości kulinarnej wołowiny oraz narzędzi do zapewniania jakości kulinarnej wołowiny produkowanej w Polsce (w tym wprowadzenie klas/segmentów kulinarnych mięsa);
- Zbudowanie systemu zachęt finansowych dla przetwórców do wdrażania narzędzi zapewniania jakości kulinarnej mięsa wołowego, umożliwiających adekwatne premiowanie producentów za dostarczanie określonej jakości mięsa, a konsumentowi świadomy wybór zależny od jego preferencji i zasobności portfela.

2.2 Opracowanie systemu zapewniania jakości kulinarnej mięsa wołowego dla polskiej wołowiny

Działanie:

- Uzgodnienie wymagań dot. jakości kulinarnej dla mięsa sprzedawanego pod wspólnym znakiem;
- Opracowanie mechanizmu wdrożenia i utrzymania branżowego systemu zapewniania jakości kulinarnej wołowiny;
- Promocja wspólnego znaku towarowego gwarancyjnego oraz zbudowanie strategii budowania zaufania do wdrażanego systemu zapewniania jakości kulinarnej.

Poprawa jakości materiału genetycznego pozwoli zarówno na zwiększenie przychodów, jak i na optymalizację kosztów

3.	Obniżka kosztów i podniesienie wartości produkcji poprzez poprawę jakości żywca wołowego
	Poprawa jakości materiału genetycznego stad pozwoli na uruchomienie dwóch osi poprawy rentowności sektora: zwiększenia przychodów oraz optymalizacji kosztów, dzięki czemu umożliwi bardziej zrównoważony rozwój sektora. Dźwignia ta wiąże się z największymi korzyściami, ale i największymi kosztami oraz najdłuższym czasem realizacji.
	<p>Cel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ 26% udział bydła mięsnego i mieszańców mięsnych w uboju <p>Źródła finansowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Branża – 10% ▶ MRiRW (WPR I i II filar) – 90%

3.1 Poprawa jakości cieląt produkowanych w Polsce

- Działanie:**
- Wsparcie poprawy jakości cieląt do opasu poprzez system dopłat do zakupu zwierzęt czystorasy ras mięsnych i dwukierunkowych, w celu wymiany krów i buhajów w stadzie podstawowym krów mamek, oraz bydła o dwukierunkowym użytkowaniu w małych stadach krów mlecznych*;
 - Modyfikacja systemu dopłat bezpośrednich mająca na celu wsparcie poprawy jakości materiału genetycznego cieląt poprzez system dopłat do krów mamek oraz krów mlecznych w typie kombinowanym, przy utrzymaniu obecnego poziomu dopłat bezpośrednich do bydła w aktualnym okresie programowania lub proporcjonalnego jego zmniejszenia w nowym okresie programowania**;
 - Przygotowanie i wdrożenie programu edukacji rolników, importerów i dystrybutorów nasienia buhajów ras mięsnych przeznaczonych do krzyżowania towarowego w celu zwiększenia świadomości potencjału genetycznego nasienia używanego do inseminacji.

* Możliwe źródło finansowania to środki krajowe w ramach dozwolonej pomocy państwa – dopłaty do wymiany stada

** W kalkulacji kosztu przyjęto, że płatności do krów mamek będą finansowane w ramach zmodyfikowanych dopłat bezpośrednich

3.	Obniżka kosztów i podniesienie wartości produkcji poprzez poprawę jakości żywca wołowego
	Poprawa jakości materiału genetycznego stad pozwoli na uruchomienie dwóch osi poprawy rentowności sektora: zwiększenia przychodów oraz optymalizacji kosztów, dzięki czemu umożliwi bardziej zrównoważony rozwój sektora. Dźwignia ta wiąże się z największymi korzyściami, ale i największymi kosztami oraz najdłuższym czasem realizacji.
	<p>Cel:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ 26% udział bydła mięsnego i mieszańców mięsnych w uboju <p>Źródła finansowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Branża – 10% ▶ MRiRW (PROW + WPR) – 90%

3.2 Zwiększenie przejrzystości rynku cieląt, żywca i mięsa:

- Działanie:**
- Uporządkowanie regulacji dotyczących systemu IRZ (w tym w szczególności rejestracja i publikacja numeru ojca) oraz mechanizmu weryfikacji informacji w nich zawieranych;
 - Opracowanie i popularyzacja baz danych i mechanizmów gromadzenia danych rzeczywistych dot. jakości tusz wołowych wg EUROP, warunków chowu i genotypów w celu porównywania się z innymi producentami oraz porównywania buhajów używanych w rozrodzie;
 - Opracowanie i popularyzacja systemu gromadzenia danych rzeczywistych dot. cen transakcyjnych cieląt, bydła, tusz i mięsa z wykorzystaniem nowych technologii i z zapewnieniem poufności danych;
 - Wdrożenie systemu obiektywnej klasyfikacji tusz wołowych EUROP dla minimum 50% ubijanych sztuk bydła.

3.	<p>Obniżka kosztów i podniesienie wartości produkcji poprzez poprawę jakości żywca wołowego</p> <p>Poprawa jakości materiału genetycznego stad pozwoli na uruchomienie dwóch osi poprawy rentowności sektora: zwiększenia przychodów oraz optymalizacji kosztów, dzięki czemu umożliwi bardziej zrównoważony rozwój sektora. Dźwignia ta wiąże się z największymi korzyściami, ale i największymi kosztami oraz najdłuższym czasem realizacji.</p>
Cel:	▶ 26% udział bydła mięsnego i mieszańców mięsnych w uboju
<i>Źródła finansowania:</i>	<p>▶ Branża – 10%</p> <p>▶ MRiRW (PROW + WPR) – 90%</p>

3.3 Zacieśnienie współpracy w łańcuchu wartości:

- Działanie:**
- Wsparcie dla producentów żywca w celu tworzenia sojuszy / grup z producentami cieląt, opartych na identyfikacji wzajemnych korzyści, w tym wsparcie inwestycji grup w infrastrukturę obrotu (środki transportu, punkty gromadzenia zwierząt);
 - Niwelowanie barier i wsparcie dla producentów w celu rozwijania grup oraz organizacji producentów w celu zwiększenia wolumenu żywca wołowego sprzedawanego przez grupy, organizacje producentów i spółdzielnie rolników do poziomu 30% rynku;
 - Zachęty dla przetwórców do tworzenia sojuszy producencko przetwórczych;
 - Przygotowanie i wdrożenie programów współpracy pomiędzy producentami mleka a producentami żywca wołowego.

Producenci bardzo liczą na wsparcie w zakresie zwiększenia ich kompetencji

4.	<p>Obniżenie kosztów w wyniku podniesienia kompetencji producentów żywca</p> <p>Producenci w całym łańcuchu wartości chcą się zmieniać i być bardziej efektywni. Jednak potrzebują do tego narzędzi i mechanizmów wsparcia. Producenci są skłonni partycypować w kosztach w zamian za profesjonalne doradztwo i szkolenia, zarówno w zakresie technologicznym, jak i ekonomicznym.</p>
Cel:	▶ Producenci produkujący 50% wolumenu żywca korzystają z narzędzi wspierających zarządzanie gospodarstwem
<i>Źródła finansowania:</i>	<p>▶ Branża – 60%</p> <p>▶ MRiRW (PROW) – 40%</p>

4.1 Rewitalizacja programu doradztwa techniczno ekonomicznego:

- Działanie:**
- Opracowanie kompleksowego zbioru wiedzy nt. żywienia bydła w warunkach polskich, profilaktyki i opieki weterynaryjnej, ekonomiki chowu oraz referencyjnych cen transakcyjnych;
 - Opracowanie koncepcji doskonalenia systemu doradztwa techniczno ekonomicznego dla producentów, uwzględniającego synergie pomiędzy Ośrodkami Doradztwa Rolnego, organizacjami branżowymi i prywatnymi doradcami;
 - Popularyzacja systemu doradztwa techniczno ekonomicznego wśród producentów;
 - Opracowanie oraz wdrożenie wśród producentów efektywnych programów szkoleń obejmujących zagadnienia technologii, profilaktyki i opieki weterynaryjnej oraz ekonomiki chowu bydła dla różnych ras oraz różnych warunków utrzymania zwierząt.

Producenci bardzo liczą na wsparcie w zakresie zwiększenia ich kompetencji

4.	<p>Obniżenie kosztów w wyniku poprawy kompetencji producentów żywca</p> <p>Producenci w całym łańcuchu wartości chcą się zmieniać i być bardziej efektywni. Jednak potrzebują do tego narzędzi i mechanizmów wsparcia. Producenci są skłonni partycypować w kosztach w zamian za profesjonalne doradztwo i szkolenia, zarówno w zakresie technologicznym, jak i ekonomicznym.</p>
Cel:	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Producenci produkujący 50% wolumenu żywca korzystają z narzędzi wspierających zarządzanie gospodarstwem
Źródła finansowania:	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Branża – 60% ▶ MRiRW (PROW) – 40%

4.2 Wsparcie specjalizacji i profesjonalizacji producentów

- Działanie:**
- Zwiększenie udziału specjalistycznych gospodarstw (np. odpajanie cieląt, tucz, itd.) poprzez zachęty finansowe do inwestycji dla producentów (oraz popularyzacja inicjatywy);
 - Opracowanie i wdrożenie systemu do planowania rozwoju oraz zarządzania gospodarstwem rolnym produkującym żywiec wołowy w oparciu o wystandaryzowane analizy ekonomiczne, w tym kalkulatory ekonomiki chowu dla producentów;
 - Wdrożenie systemu wsparcia dla liderów zmian w zakresie specjalizacji i profesjonalizacji.

Wzrost marżowości może zostać spowodowany zwiększeniem udziału elementów rozbioru

5.	<p>Zwiększenie wartości dodanej w wyniku podniesienia innowacyjności przetwórców</p> <p>Zwiększenie udziału eksportu elementów rozbioru oraz konfekcjonowanej wołowiny pozwoli na zatrzymanie większego wolumenu marży na polskim rynku i sprzedawanie produktów bardziej marżowych. Wzrost udziału elementów handlowych w eksporcie wymaga pokonania barier, które dziś spowalniają rozwój tego eksportu, m.in. poprzez poprawę jakości, w tym poprawę trwałości produktu, obniżenie kosztów rozbioru, pakowania, logistyki.</p>
Cel:	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 51% wolumenu eksportu mięsa sprzedawane jako produkt rozbioru
Źródła finansowania:	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Branża – 15% ▶ MRiRW (PROW) – 60% ▶ NCBiR – 25%

5.1 Zwiększenie wartości dodanej w wyniku wdrożenia innowacyjnych rozwiązań z zakresu przetwórstwa i marketingu

- Działanie:**
- Zachęty finansowe do inwestycji w linie rozbiorowe zwiększające efektywność rozbioru (tj. wydajność jednego zatrudnionego, jakość, identyfikowalność) oraz pozwalające zwiększyć udział eksportu elementów rozbioru i konfekcjonowanej wołowiny;
 - Wsparcie marketingu konfekcjonowanych / przetworzonych produktów z polskiej wołowiny na rynkach docelowych;
 - Wsparcie współpracy uczestników łańcucha dostaw wołowiny, naukowców, producentów maszyn i urządzeń dla opracowania i wdrażania nowych technologii w produkcji wołowiny;
 - Wsparcie inwestycji w poprawę trwałości polskiej wołowiny kulinarnej (dążenie do zapewnienia 60-90 dni okresu przydatności do sprzedaży wołowiny chłodzonej);
 - Umożliwienie rolnikom ubojów bydła w rzeźni rolniczej lub mobilnej i wprowadzanie mięsa z tego uboju na rynek;
 - Umożliwienie uboju bydła na użytek własny bez względu na wiek zwierząt.

Bardzo istotna jest promocja polskiej wołowiny na rynkach zagranicznych i krajowych, wesprze ona realizację wszystkich pozostałych inicjatyw

6.	<p>Promocja polskiej wołowiny</p> <p>Skuteczne dążenie do zwiększenia ceny jest możliwe poprzez budowanie przewag konkurencyjnych jakościowych i informacyjnych. Pierwszym krokiem dla rozwoju sektora wołowiny jest faktyczna realizacja zakładanych inicjatyw, niezbędny jest jednak drugi krok mający na celu promocję polskiej wołowiny wśród odbiorców krajowych i zagranicznych. Działanie to jest konieczne, by zbudować zaufanie i markę polskiej wołowiny.</p>
Cel:	<p>► Zmniejszenie różnicy w cenie płaconej średnio za polską wołowinę na rynkach europejskich do maksymalnie 7% w stosunku do średniej europejskiej</p>
Źródła finansowania:	<p>► Branża – 10%</p> <p>► MRiRW (PROW) – 90%</p>

6.1 Przygotowanie i wdrożenie strategii promocji marki polskiej wołowiny

Działanie:

- Zdefiniowanie marki dla polskiej wołowiny wraz z towarzyszącymi jej atrybutami oraz skojarzeniami, które chcemy wywołać u odbiorców na rynku krajowym i rynkach zagranicznych. Opracowanie strategii komunikacji marketingowej i promocji zdefiniowanej marki, z uwzględnieniem ograniczeń co do źródeł finansowania;
- Opracowanie strategii komunikacji w sytuacjach kryzysowych;
- Wdrożenie strategii promocji oraz działań mających na celu popularyzację polskiej wołowiny na wybranych rynkach zagranicznych oraz rynku krajowym.

Poland
tastes good!

Mitygacja kluczowych ryzyk dla realizacji strategii

Obszar ryzyka

Potencjalne konsekwencje

Działania mitygujące

1 »

Choroby bydła importowanego do Polski (np. choroba niebieskiego języka, choroba guzowatej skóry bydła)

Ograniczenie lub zablokowanie handlu z UE i krajami trzecimi

Intensyfikacja kontroli bydła importowanego do Polski

2 »

Niewystarczające zaangażowanie wszystkich uczestników rynku w realizację strategii

Niezrealizowanie założonych korzyści

Angażowanie wszystkich uczestników rynku w tworzenie szczegółowych rozwiązań; klarowna komunikacja celów, korzyści, działań i zagrożeń

3 »

Nielegalne uboje zwierząt mogą podważyć zaufanie do polskiej wołowiny

Podważenie zaufania do polskiej wołowiny

Wdrożenie systemu analizy ryzyka i kontroli pod kątem nielegalnych ubojów

W długim okresie należy monitorować działania związane z potencjalnym otwarciem rynku europejskiego dla rynków krajów trzecich (np. kraje Mercosur) by w odpowiednim czasie zareagować na potencjalne zagrożenie napływu taniej wołowiny do UE z krajów trzecich. Należy działać w zakresie niwelowania zagrożeń związanych z Brexitem wynikających z gwałtownego wyhamowania eksportu z UE do Wielkiej Brytanii.

